

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-2-243 (Devralma)
Karar Sayısı : 09-01/10-8
Karar Tarihi : 8.1.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler :Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN,
Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER: Özgür BAL, Seda Nurtaç FİRENGİZ

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20

: - Johnson and Johnson
Temsilcisi: Av. Efser Zeynep ÖZEREN
Sümbül Sok. No: 53 Levent/İstanbul

D. TARAFLAR

: - Johnson and Johnson
One Johnson & Johnson Plaza NJ 08933 A.B.D.
- Mentor Corporation
201 Mentor Drive Santa Barbara CA 93111 A.B.D.

E. DOSYA KONUSU: Johnson and Johnson tarafından Mentor Corporation'ın ihraç edilmiş ve halka arz edilmiş bütün hisselerinin alınması işlemine izin verilmesi talebi.

30

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 22.12.2008 tarih ve 8265 sayı ile intikal eden bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 2.1.2009 tarih, 2008-2-243/Öİ-09-ÖB sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 5.1.2009 tarih, REK.0.06.00.00-120/2 sayılı Başkanlık önergesi ile 09-01 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

40

- 1- Mentor Corporation'ın hisselerinin tamamının Johnson and Johnson tarafından devralınmasına yönelik işlemin, 4054 sayılı Kanun ve 1997/1 sayılı *Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ* kapsamında bir devralma işlemi olduğu,
- 2- Bununla birlikte işlemin 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratan veya mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir işlem olmadığı,

bu nedenlerle bildirim konusu işleme izin verilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

50 H.1. Taraflar

H.1.1. Johnson and Johnson (J&J)

Dosya mevcudu bilgilere göre, New York borsasında işlem gören J&J, faaliyetleri aşağıda belirtilen (i) Tüketici, (ii) İlaç (*Pharmaceutical*) ve (iii) Tıbbi Cihazlar ve Teşhis (MD&D) sektörlerinde bulunan global grup şirketlerinin nihai ana kuruluşudur.

- Tüketici segmentinin ana ürünleri arasında bebek bakımı, cilt bakımı, ağız bakımı, yara bakımı ve kadın sağlık bakım ürünleri ile beslenmeye yönelik ve reçetesiz satılan farmasötik ürünler bulunmaktadır.
- 60 • Farmasötik sektöründe aşağıdaki terapötik alanlardaki ürünler yer almaktadır: Anti-infektif, antipsikotik, kardiyovasküler, kontrseptif, dermatoloji, gastrointestinal, hematoloji, immünoloji, nöroloji, onkoloji, ağrı yönetimi, üroloji ve viroloji.
- MD&D segmenti, bilhassa profesyonel alanlarda doktorlar, hemşireler, terapistler, hastaneler, teşhis laboratuvarları ve klinikler tarafından kullanılan birçok ürünü içermektedir. MD&D son yıllarda iki işletme grubuna ayrılmıştır: Cerrahi bakım (*surgical care*) ve kapsamlı bakım (*comprehensive care*).

- 70 Bildirime konu işlemin tamamlanmasından sonra Mentor Corporation'ın J&J'nin bağlı ortaklığı Ethicon, Inc. (Ethicon) vasıtasıyla raporlama yapan bağımsız bir iş birimi olarak faaliyet göstermesinin beklendiği ifade edilmektedir. Ethicon, MD&D segmentinde Cerrahi Bakım Grubu'na bağlı olup, cerrahi sütürler, yara yönetimi, kadın sağlığı ve üroloji ile kardiyovasküler cerrahi dallarında faaliyet göstermektedir.

- 80 Johnson&Johnson'ın dünya cirosu (.....) YTL, Türkiye cirosu ise (.....) YTL'dir. Türkiye'de J&J'nin, her ikisinin de tamamına sahip olduğu (i) MD&D segmentindeki bağlı ortaklığı Johnson and Johnson Medikal Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (J&J Medikal Türkiye) ve (ii) tüketici ve farmasötik segmentindeki bağlı ortaklığı Johnson and Johnson Sıhhi Malzeme Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi unvanlı iki bağlı ortaklığa sahip olduğu bildirilmektedir. Söz konusu şirketlerin hissedarlık yapıları şu şekilde verilmektedir:

Tablo1: Johnson and Johnson Medikal Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Hissedarın Ticaret Unvanı	Sermaye (YTL)	Hisse Oranı (%)
Johnson and Johnson	1,503,475	99.9983
Johnson and Johnson International	25	0.0017
Toplam	1,503,500	100

Tablo2: Johnson and Johnson Sıhhi Malzeme Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Hissedarın Ticaret Unvanı	Sermaye (YTL)	Hisse Oranı (%)
Johnson and Johnson	32,792,750	92.90
Johnson and Johnson International	2,502,500	7.10
Toplam	35,295,250	100

90 H.1.2. Mentor Corporation (Mentor)

Dosya mevcudu bilgilere göre, New York Borsasında işlem gören bir şirket olan Mentor, global estetik pazarı için:

- Estetik ve rekonstrüktif cerrahi için meme implant ürünleri (meme implantları, doku genişleticiler, yapay deri);
- Vücut kontur ürünleri (lipoplasti (liposuction) cihazları ve tek kullanımlık ürünler);
- Yüz estetik ürünleri (dermal dolgular ve cilt bakım ürünleri) ve
- Plastik cerrahlar için iş çözümleri (yazılım, danışmanlık ve yönetim araçları)

100

alanlarında tıbbi ürünlerini geliştirmekte, üretmekte, pazarlamakta ve bunların lisansını vermektedir.

Mentor, herhangi bir iştiraki aracılığıyla Türkiye’de varlık göstermemekte, ürünlerini bağımsız ve tek distribütörü konumundaki, Ankara merkezli Akson Medikal Ticaret Ltd. Şti’ne satmaktadır. Türkiye’de satılan Mentor ürünleri aşağıda belirtilen ürünlerden oluşmaktadır:

110

- Meme büyütme ve meme rekonstrüksiyon cerrahisinde kullanılan meme implantları ve doku genişleticiler (*breast implants and tissue expanders*);
- Kırışıklıkları gidermek için yüz derisine hacim kazandırmakta kullanılan dermal dolgular (*dermal fillers*);
- Lipoplasti cihazları (*lipoplasty equipment*).

Mentor’un hissedarlık yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo3: Mentor’un Hissedarlık Yapısı

Hissedarın Ticaret Unvanı	Hisse Oranı (%)
Fidelity Management and Research	14,4
Capital Research Global Investors	12,2
Barclays Global Investors N.A.	8,1
Times Square Capital Management LLC	7,6
Capital World Investors	7,5
Kornitser Capital Management Inc	6,6
Halka Açık Kısım	43,6
Toplam	100,00

Mentor’un dünya cirosu (.....) YTL, Türkiye cirosu ise (.....) YTL’dir.

120

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Dosya mevcudu bilgilere göre, taraflar farklı sektörlerde faaliyet göstermektedir. Mentor estetik tıpta faaliyet gösterirken, J&J’nin bugün bu alanlardaki faaliyetlerinin kısıtlı olduğu belirtilmektedir. Bildirim formunda, Mentor’un Türkiye’deki satışlarının yaklaşık %85’i meme estetik ürünlerini oluştururken, vücut kontur cihazlarının (*body contouring devices*) (özellikle liposuction cihazları) Mentor’un uluslararası cirosunun %4-5’i kadarını ve Türkiye cirosunun %2’sini oluşturduğu, J&J’nin Türkiye’de veya başka bir ülkede her iki ürün kategorisinde de herhangi bir varlığa sahip bulunmadığı ifade edilmektedir. Ayrıca Mentor’un dermal dolgular alanında faaliyetinin

130

bulunduğu belirtilmektedir. Dermal dolgu ürünlerinin Mentor'un Türkiye'deki satışlarının yaklaşık %13'ünü ve dünya çapındaki satışlarının %2'sini teşkil ettiği,¹ Mentor'un Türkiye'de bu pazarda %(...) civarında bir paya sahip olduğu bildirilmektedir.

Dosyada yer alan bilgiler çerçevesinde, söz konusu devralma işlemi meme implantları ve doku genişleticiler, lipoplasti (liposuction) aletleri ile dermal dolgular pazarları bakımından değerlendirilecektir.

I.Meme implantları ve doku genişleticiler

140 Bildirim formunda yer alan bilgilere göre, meme implantları, mekanik dirence sahip tıbbi sınıf silikon elastomerdan yapılmış ve silikon jel veya salin solüsyonu ile doldurulmuş küçük steril torbalardır. Bu implantlar meme boyutunu ve şeklini iyileştirmek, meme simetrisini düzeltmek ve emzirme sonrasında dolgunluğun tekrar sağlanmasına yardımcı olmak için meme büyütme operasyonlarında kullanılır. Rekonstrüksiyon işlemlerinde meme implantları, bir mastektomi² operasyonundan sonra bir meme dolgunluğu yaratmak için bir cerrahi çözüm olarak kullanılmaktadır.

150 Dosyadaki bilgiler çerçevesinde, bütün meme implantlarının aynı amaçla kullanıldığı anlaşılmaktadır. Hangi implantın seçileceği çoğunlukla bir tercih meselesidir. Doku genişleticiler kimi zaman implantları tamamlayıcı olarak kimi zaman da implantları ikame eden ürünler olarak kullanılmaktadır. Meme implantları ve doku genişleticiler oldukça çeşitlendirilmiş ürünlerdir. Örneğin; implantlar yuvarlak veya konturlu olabilmekte, silikon veya salin solüsyonu ile doldurulabilmekte, pürüzsüz veya dokulu yüzeylere sahip olabilmekte, bazılarının boyutu yerleştirildikten sonra ayarlanabilmektedir.

Türkiye'de silikon dolgulu meme implantları en yaygın olarak kullanılan türdür. Müşterilerin çeşitli taleplerini karşılamak için üreticiler çok farklı implant ve genişleticiler üretmeyi tercih etmektedir.

J&J'nin meme implantları veya doku genişleticileri alanında faaliyetinin bulunmadığı bildirilmektedir.

160

Tablo 4: Meme implantları, Türkiye (2007) için tahmini pazar payları

Satıcılar	Bin YTL	Pazar Payı (%)
<i>Mentor</i>	(...)	(...)
Silimed	(...)	(...)
Eurosilicone	(...)	(...)
Allergan	(...)	(...)
TOPLAM	2,760	100

Kaynak: Mentor fiili satışları ve tahminleri

II.Lipoplasti cihazı

Lipoplasti cihazı, aşırı yağ birikintilerini almak için kullanılan ve böylece vücut konturlarını ve oranlarını inceltip yeniden şekillendiren belirli bir tür vücut konturlama cihazıdır. Geleneksel yağ emişli lipoplasti işlemlerinde kullanılan

1 J&J dermal dolgu alanında Türkiye dışında bazı ülkelerde küçük de olsa faal olmasına karşın, bu ürünleri Türkiye'de satmamaktadır. J&J'nin dermal dolguları domuz kolajeninden (domuz tendonlarından elde edilen kolajen) elde edilirken Mentor'un dermal dolguları hyaluronik asitten (HA) elde edilmektedir.

2 "Mastektomi" bir veya her iki memenin kısmen veya tamamen cerrahi yolla alınmasının tıbbi terimidir.

tıbbi cihazlar arasında, yağ hücrelerine nüfuz edip bu hücreleri parçalamak ve bunları emerek vücut dışına çekmek için kullanılan vakumlu makineler (aspiratörler), kollu düzenekler ve kanüller bulunmaktadır.

170 Lipoplasti işlemlerinde kullanılan birçok farklı cihazın diğer uygulamalarda da kullanılmasına karşın plastik cerrahların, bilhassa lipoplasti için tasarlanmış olan cihazları kullanmayı tercih ettikleri ifade edilmektedir. Söz konusu ürünleri piyasaya süren şirketler sıklıkla lipoplastide kullanılan çok çeşitli cihazlar temin etmektedir.

Öte yandan, J&J'nin lipoplasti cihazları alanında faaliyetinin bulunmadığı bildirilmektedir.

Tablo 5: Lipoplasti tahmini pazar payları, Türkiye (2007)

Sağlayıcılar	Bin YTL	Pazar Payı(%)
Primed	(...)	(...)
<i>Mentor</i>	(...)	(...)
Wells Johnson Company	(...)	(...)
Toplam	200	100

Kaynak: Mentor fiili satışları ve tahminleri

III. Dermal Dolgular

180 Dermal dolgular, ince, orta ve derin yüz kırışıklıklarını azaltmak veya ortadan kaldırmak, yara çöküntülerini yükseltmek, dudak görünümünü iyileştirmek, yanakları dolgunlaştırmak ve yumuşak dokudaki hacim kaybını telafi etmek için kullanılır. Dermal dolgular (cildin dış katmanı olan) epidermis ile (cildin iç katmanları olan) dermis arasına enjekte edilir. Bu enjeksiyon, cilt içerisindeki kolajen ile elastin lifleri arasındaki boşluğu doldurur ve yaşlanmayla birlikte ortaya çıkan hacim kaybını telafi eder. Bu şekilde dermal dolgular cilde hacim ve sıkılık kazandırır.

190 Esasen, dermal dolgularda üç baz bileşik kullanılmaktadır. Bunlardan ilki kolajen olup, ciltte bulunan ve cildin gücünü ve esnekliğini arttıran bir bağ dokusu proteindir. Kolajen, insan, domuz veya sığır tendonlarından elde edilebileceği gibi sentetik olarak da üretilebilmektedir.

Hyaluronik asit (HA), insan vücudunda özellikle de bağ, epitel ve sinir dokularında doğal olarak meydana gelen bir tür şekerdir. Tıpkı kolajen gibi hyaluronik asit de yüz cildine hacim katar ve cildin esnekliğini artırır.

Dolgularda kullanılan inorganik partiküller ve polimerler (PP) kalsiyum hidroksil, polivinil alkol ve poliakrilamidir. Yüze enjekte edildiğinde bu partiküller ölü dokuyu yeniler ve cilde hacim kazandırır ve ciltte kırışıklık azaltıcı etki gösterir.

200 HA dolgular ve kolajen dolgular esasen aynı uygulamalar (dudak, burun ve yanaklar) için kullanılmaktadır. PP dolgular da aynı alanda kullanılmaktadır ancak bunlar nadir veya özel uygulamalardır. Bir dermal dolgu enjeksiyonunun sonuçları, kullanılan dolguya bağlı olarak üç aydan beş yıla kadar devam edebilir. Kolajen bazlı dolgular uygulandığı alanda tipik olarak üç ile altı ay devam eden etkiler gösterir. HA bazlı dolgular ise altı ay ile bir yıl devam eden biraz daha uzun süreli etki gösterir. PP dolgular, ortalama olarak 12 ila 18 ay arasında değişen sonuçlar göstermektedir. Mentor'un, Türkiye'de HA dolgular segmentinde sınırlı bir varlığa sahip olduğu ve kolajen bazlı

dolgular satmadığı, J&J'nin ise Türkiye'de domuzdan elde edilen kolajen bazlı dolgular alanında faaliyetinin bulunmadığı ve HA dolguları da satmadığı ifade edilmektedir.

210

Tablo 6: Dermal dolgular tahmini pazar payları, Türkiye (2007)

Sağlayıcılar	Pazar Payı(%)
Q-Med	(...)
Allegran	(...)
Mentor	(...)
Restylane ve diğer	(...)
Toplam	100

Kaynak: Mentor fiili satışları ve tahminleri

Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde ilgili ürün pazarlarının “meme implantları ve doku genişleticiler”, “lipoplasti (liposuction) cihazları” ile “dermal dolgular” pazarları olarak tespit edilmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak kabul edilmiştir.

H.3. Değerlendirme

H.3.1. İşlemin 4054 Sayılı Kanun ve 1997/1 sayılı Tebliğ'in Kapsamında Olması

220

1997/1 sayılı Tebliğ'in (Tebliğ) 2. maddesinin (b) bendinde, “herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi” devralma işlemi olarak nitelendirilmiştir.

Dosya konusu işlem çerçevesinde J&J, Mentor'un hisselerinin tümünü, dolayısıyla da Mentor'un kontrolünü devralacaktır. Bu nedenle işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2(b) maddesi uyarınca bir devralma işlemi olup Kanun'un 7. maddesi kapsamında değerlendirilmiştir.

H.3.2. İşlemin 1997/1 sayılı Tebliğ'in Kapsamında Bildirime Tabi Olması

230

1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesi “Bu Tebliğ'in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının 25 milyon YTL'yi aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur” hükmü ile hangi tür birleşme ya da devir işlemlerinin Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğunu belirlemektedir.

Bildirim dosyasında yer alan bilgilere göre, tarafların ilgili ürün pazarlarına ilişkin ciro bilgilerine aşağıda yer verilmektedir:

240

Tablo 7: Tarafların 2007 yılı ciroları

Taraf	Uluslararası (milyon YTL)	Türkiye (milyon YTL)
J&J ³	(.....)	(.....)
-Tüketici -Pharmasötik -MD&D		(.....) (.....) (.....)
Mentor ⁴	(.....)	(.....)
-Meme implantları ve doku genişleticiler - Dermal dolgular - Liposuction cihazı		(.....) (.....) (.....)

Mentor'un meme implantları ve lipoplasti cihazları pazarlarındaki pazar payı bilgileri çerçevesinde, dosya konusu işlem 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bildirim ve Rekabet Kurulu'nun iznine tabi bir devralma işlemi niteliğindedir.

250 H.3.3. İşlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. Maddesi Çerçevesinde Değerlendirilmesi

Bildirim konusu işlemin, J&J bakımından ekonomik gerekçesi, büyümekte olan bir pazar olan ve kendisinin Türkiye dışında sadece kısıtlı olarak var olduğu ve Türkiye'de faaliyeti bulunmayan estetik ve rekonstrüktif ilaç pazarındaki varlığını artırması olarak ifade edilmektedir. Tarafların bildirim konusu işleme, inovasyonun ve hastalar üzerinde elde edilen neticelerin standartlarını yükseltecek önde gelen bir iş kurma fırsatı olarak baktıkları bildirilmektedir. İşlemin tamamlanmasından sonra Mentor, J&J'nin tamamına sahip olduğu dolaylı bir bağlı ortaklığı haline geleceği ve Ethicon biriminin bir parçası olarak faaliyet göstereceği anlaşılmaktadır.

260 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi gereğince bir teşebbüsün devralma yoluyla hakim duruma geçmesi veya mevcut hakim durumunu güçlendirmesi yasaklanmaktadır.

Dosya konusu işlem çerçevesinde, ilgili ürün pazarlarında tarafların faaliyetleri arasında herhangi bir örtüşme bulunmadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla işlem sonrasında pazar payı yapısında önemli bir değişikliğin olmayacağı görülmektedir. Bu nedenle, yukarıda yer verilen bilgi ve değerlendirmeler çerçevesinde J&J'nin işlem sonrasında hakim duruma geçmesinin söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilebileceği kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

270 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

Bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan "1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem

3 J&J hakkındaki bilgiler 31 Aralık 2007 tarihinde sona eren mali yıl için temin edilmiştir.

4 Mentor hakkındaki bilgiler 31 Mart 2008 tarihinde sona eren mali yıl için temin edilmiştir.

09-01/10-8

sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.